

Sotekeskuksen Lasten ja nuorten terveyspalvelut

Heli Järnefelt
25.3.2024

Neuvolapalvelut:

- Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut

*)

- Seulonnat

- ❖ Neuvolassa järjestetään **kohdun kaulaosan syövän seulonta** ja **raskauden aikaiset seulonnat**:
varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus, sikiön kromosomi- ja rakennepoikkeavuuksien seulonta.

- Ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvola

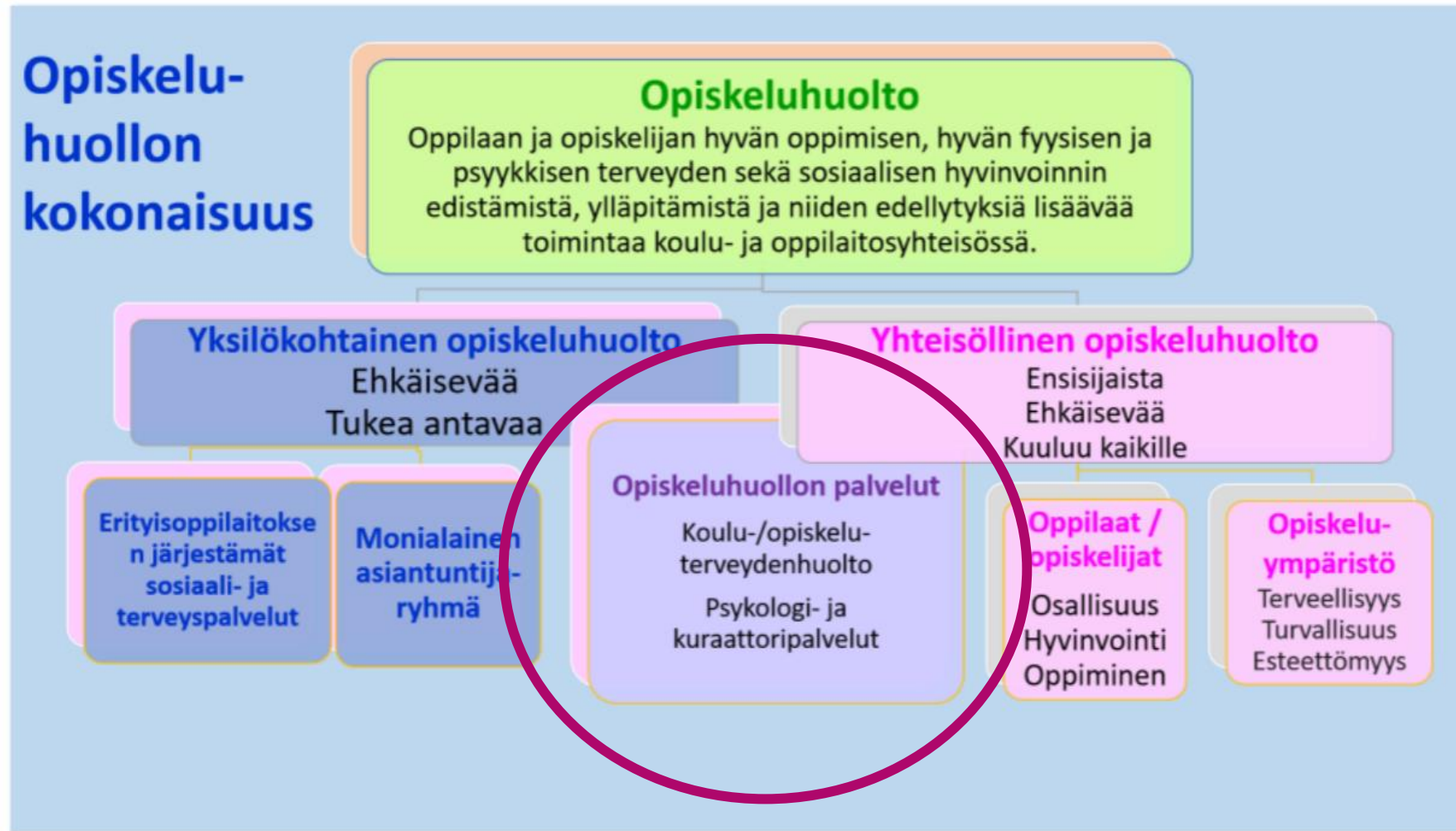
- ❖ Terveystieteiden alalla velvoitetaan neuvolaa ja koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa tarjoamaan ehkäisyneuvontaa ja muuta seksuaaliterveysneuvontaa.

- ❖ Alle 25-vuotiaille suunnattuja ehkäisyneuvontaa tarjotaan niin, että ne sisältävät raskauden ja seksitautien ehkäisyneuvontaa, seksuaali- ja lisääntymisterveyttä edistävää neuvontaa ja seksuaalikasvatusta mukana lukien hedelmällisyystietoisuuden lisäämistä.

Palveluiden tarkoituksena on ennaltaehkäisy ja varhainen tuki

NEUKO TIETOKANTA: <https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/nko>

Kuvio 1. Opiskelu-
huollon kokonaisuus. Lähde: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/opiskeluhoito>

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon tehtäviin sisältyy:

- terveyttä edistävä ja **sairauksia ehkäisevä** toiminta
- oppilaan kasvun ja kehityksen sekä **terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
- vanhempien ja huoltajien **kasvatustyön tukeminen**
- oppilaan **erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen**, pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen yhteistyössä muiden opiskeluhoollon toimijoiden kanssa sekä tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen
- **kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta**
- NEUKO TIETOKANTA: <https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/nko>

- ❖ **Koko ikäluokan kattavat vuosittaiset terveystarkastukset**
  - Luokilla 1., 5. ja 8. terveystarkastukset toteutetaan laajoina, ja vanhemmat pyydetään mukaan tarkastukseen
- ❖ **Avoimet vastaanotot ja lisäkäynnit**
  - Kouluterveydenhuollossa tavataan oppilaita ja perheitä myös yksilöllisen tarpeen mukaisesti.
  - Kouluterveydenhuollon tärkeä työmuoto ovat terveydenhoitajan avoimet vastaanotot, joille oppilaat voivat tulla keskustelemaan fyysisestä ja psyykkisestä voinnistaan ja oireistaan sekä muista mieltä askarruttavista asioista.
- ❖ **Opiskeluhoollon monialainen yhteistyö**
  - Yhteistyötä tehdään opettajien, koulukuraattorien ja -psykologien kanssa yksittäisen oppilaan asiassa, mutta myös yhteisöllisessä opiskeluhoollotyössä. Kouluterveydenhuollon toimijat ovat mukana laatimassa ja päivittämässä koulun opiskeluhoollosuunnitelmaa.
- ❖ **Koulu yhteisön hyvinvoinnin ja ympäristön turvallisuuden edistäminen**
  - Kouluterveydenhuolto osallistuu kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin monialaisessa yhteistyössä joka kolmas vuosi. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain.

Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollon tehtäviin sisältyy:

- terveyttä edistävä ja **sairauksia ehkäisevä** toiminta sekä
  - perusterveydenhuollon **terveyden- ja sairaanhoitopalvelut** opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetuille opiskelijoille.
-
- Hyvinvointialueen on järjestettävä opiskeluterveydenhuollon palvelut alueellaan sijaitsevien lukioden ja ammatillista koulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta
  - Hyvinvointialueella tulee olla **alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma** hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhuoltopalvelujen järjestämiseksi.
  - NEUKO TIETOKANTA: <https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/nko>

Määräaikaiset terveystarkastukset

Lukioissa ja ammatillisessa oppilaitoksissa opiskeleville järjestetään ensimmäisenä opiskeluvuonna terveydenhoitajan terveystarkastus. Lääkärintarkastus tehdään ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna, jollei sitä ole tehty opiskelijaksi hyväksymisen yhteydessä.

Avoimet vastaanotot ja lisäkäynnit

Opiskeluterveydenhuollossa tavataan opiskelijoita myös yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

Opiskeluhuollon monialainen yhteistyö

Yhteistyötä tehdään opettajien, kuraattorien ja -psykologien kanssa yksittäisen opiskelijan asiassa, mutta myös yhteisöllisessä opiskeluhuollossa. Opiskeluterveydenhuollon toimijat ovat mukana laatimassa ja päivittämässä oppilaitoksen opiskeluhuoltosuunnitelmaa.

Oppilaitosympäristön turvallisuuden ja yhteisön hyvinvoinnin edistäminen

Opiskeluterveydenhuolto tarkastaa monialaisessa yhteistyössä oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin joka kolmas vuosi. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain

Opiskeluhuollon psykososiaalinen tuki psykologi- ja kuraattoripalvelut

- ❖ opiskelun ja koulunkäynnin tuki
- ❖ ohjaus, joilla edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa
- ❖ oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin tuki
- ❖ oppilaiden ja opiskelijoiden sosiaalisten ja psyykkisten valmiuksien tuki
- ❖ Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit tekevät yhteistyötä huoltajien ja muun opiskeluhuolto- sekä opetushenkilöstön kanssa.